

системи оподаткування, зміні податкового законодавства, надання більшого спектру інформації про діяльність податкової служби.

Крім того кардинально змінилися принципи функціонування податкової служби, яка перейшла від адміністративного підходу до сервісного.

Однією з головних цілей реформування податкової служби стало «здобуття довіри суспільства та побудови партнерських відносин із платниками податків на засадах довіри та взаємної поваги», що є передумовою високого рівня податкової культури в країні» [3, с. 5-6].

При цьому дуже важливо, щоб орієнтація на клієнта здійснювалась не лише окремими структурними підрозділами або категоріями персоналу, що безпосередньо взаємодіють із клієнтами, а всією податковою службою.

В цілому має бути сформоване нове інституційне середовище оподаткування, що сприятиме реалізації принципу рівності всіх платників перед законом, недопущенні будь-яких проявів податкової дискримінації, формування відповідального ставлення платників до виконання своїх податкових зобов'язань. Прозора система оподаткування дозволить суб'єктам підприємницької діяльності бачити ефект від сплачених ними платежів та, відповідно, підвищити рівень податкової культури, добровільність сплати податків та рівень справедливості оподаткування.

1. Мискін Ю.І. *Управління оподаткуванням в Україні: проблеми і перспективи* / Ю.І. Мискін // *Перспектива*. – 2013. – № 4. – С.15 – 16.

2. *Програма економічних реформ на 2010-2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»*. – Режим доступу:

http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf

3. *Довіра є передумовою високого рівня податкової культури (інформація про зустріч Матса Грамперта з колективом ДПА у Чернігівській області з питань реалізації проекту)* // *Вісн. Податкової служби України*. – 2007. – № 21. – С. 5-6.

Мужеляк М.М.

аспірант

Національний університет «Львівська політехніка»

Різник О.З.

студ. гр. ЕФІс-11

Національний університет «Львівська політехніка»

АДАПТАЦІЯ НОРМ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЕКОНОМІЧНИХ КРИТЕРІЇВ ЇЇ ЧЛЕНСТВА В ЄС

Першим правовим заходом України на шляху до Євроінтеграції було підписання ще у далекому 1998 році Указу Президента «Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу», що передбачало забезпечення всебічного входження України у європейський політичний, економічний і правовий простір.

На сьогоднішній день, виходячи із політичного становища, питання Євроінтеграції у нашій країні знову виходить на перший план. У цьому складному процесі для України все ще залишається безліч невирішених завдань, зокрема, її здатність дотримання діючих економічних вимог входження до ЄС та їх відповідність вітчизняному податковому законодавству, що і є об'єктом даного дослідження.

Нагадаємо, що згідно з так званими Копенгагенськими критеріями членства в ЄС виділяють 2 складові економічних критеріїв, зокрема: існування діючої ринкової економіки; спроможність впоратись з ринковими силами та тиском конкурентного

середовища в межах ЄС. Виходячи з їх змісту, завданнями української влади є: 1) створення сприятливого для господарської діяльності підприємств середовища; 2) формування достатньої частки суб'єктів малого підприємництва в структурі економіки; 3) створення сприятливого інвестиційного клімату; 4) поліпшення структури експорту та його диверсифікація.

Виконання цих завдань не можливе без формування та застосування ефективної системи податкових важелів, а це своєю чергою потребує адаптації податкового законодавства України до економічних критеріїв входження до ЄС (ключова роль тут відводиться непрямим податкам, а саме ПДВ, акцизам та миту). Для цього необхідно проаналізувати ефективність і достатність введених норм чинного податкового законодавства України, а також підготувати пропозиції щодо розробки проектів змін або доповнень до нормативно-правових актів України або затвердити нові законодавчі акти.

Перш за все дослідимо, які зміни відбулись у податковому законодавстві України в частині адміністрування непрямих податків (ПДВ, акцизного податку (до 2011 року – акцизного збору) та мита) у зв'язку із формуванням стратегії її інтеграції до європейського співтовариства.

Так, наприклад, протягом 2003-2004 років запроваджено змішану систему оподаткування тютюнових виробів; введення акцизних складів з метою покращення механізму адміністрування акцизного збору, контролю за виробництвом, обігом та цільовим використанням спирту етилового.

Наступним етапом адаптації податкової системи України до стандартів ЄС був Закон України від 17.11.06 №374 «Про внесення змін до деяких законів України (щодо плати за ліцензії та акцизного збору на виробництво спиртів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів)», що передбачав встановлення плати за ліцензії на право виробництва, експорту та імпорту спирту етилового та алкогольних напоїв і тютюнових виробів, збільшення ставок акцизного збору на спирт етиловий, коньяк та тютюнові вироби, скасування дискримінаційних ставок акцизного збору на імпортовану виноробну продукцію. Окрім того, протягом 2008 року прийнято закони, що наблизили ставки акцизного збору до рівня, передбаченого у директивах ЄС.

У 2009 році приведено у відповідність до міжнародного законодавства оподаткуванням ПДВ послуг з міжнародних перевезень пасажирів, багажу, вантажів та міжнародних відправлень; операцій з міжнародного ремонту [3].

В угоді між Україною та ЄС вагоме місце посідають питання щодо врегулювання механізму справляння митних платежів. Зокрема, постає необхідність спростити митні процедури, в тому числі шляхом їх автоматизації, створити механізм постійних консультацій між митними органами і бізнесом, заборонити використання мінімальної митної вартості, скоротити витрати, пов'язаних з митним оформленням, збільшити відповідальність бізнесу щодо правильності оформлення документів та ін. Так, наприклад, у 2008 році скасовано митні збори, а також з року в рік постійно переглядаються ставки ввізного та вивізного мита для усіх груп товарів.

Важливим є також те, що у 2005 році з метою забезпечення дотримання принципів рівності та недопущення проявів податкової дискримінації зі спеціального законодавства, яке регулює інвестиційну діяльність у вільних економічних зонах і на територіях пріоритетного розвитку, виключено норми щодо пільгового оподаткування такої діяльності податком на прибуток підприємств, податком на додану вартість, акцизним збором, ввізним митом, платою за землю тощо [1].

Результатом подальшого реформування податкової системи України стало скорочення сукупності податків та зборів, а також введення змін у механізми їх справляння, що знайшло своє відображення в тексті прийнятого 2 грудня 2010 року Податкового кодексу.

Подальші часті зміни норм податкового законодавства (лише у 2011 році в рамках імплементації ПКУ прийнято 174 нормативно-правові акти) вказують на недоско-

налість реформованої податкової системи України, а отже, і її неспроможність забезпечити виконання економічних вимог членства в ЄС.

Позитивними при цьому є:

1. прийняття 24 травня 2012 року Закону України №4834 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення деяких податкових норм», що уточнює порядок реєстрації платників податку на додану вартість, анулювання такої реєстрації, а також визначення бази оподаткування, тобто стосується вдосконалення механізму адміністрування такого непрямого податку;

2. прийняття 4 липня 2013 року Закон України № 408 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення», що є результатом рекомендації ОЕСР щодо контролю за визначенням цін у операціях між пов'язаними особами та впровадження в Україні світових механізмів контролю за трансфертним ціноутворенням, зокрема, за операціями з контрагентами, зареєстрованими в офшорних зонах;

3. прийняття змін до норм застосування спеціальних податкових режимів, зокрема, щодо розширення сфери застосування спрощеної системи оподаткування (платниками т. зв. єдиного податку можуть бути підприємці, річний дохід яких не перевищує 20 млн. грн.), метою якого є сприяння розвитку малого бізнесу.

Таким чином, незважаючи на ряд позитивних змін у нормах справляння окремих податків та зборів, подальші заходи щодо реформування податкової системи України повинні бути спрямовані на: 1) подальше скорочення сукупності податкових платежів; 2) розроблення та впровадження інноваційних методів адміністрування податків та зборів; 3) зниження рівня податкового навантаження; 4) удосконалення податкових інструментів стимулювання розвитку підприємств.

1. Закон України від 25.03.05 №2505 “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2005 рік” та деяких інших законодавчих актів”.

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони та Європейським союзом і його державами-членами, з іншої сторони/ [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://comeuroint.rada.gov.ua/komevoint/doccatalog/document?id=56219>.

3. Закон України від 04.06.2009 №1451 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань оподаткування послуг з міжнародних перевезень пасажирів, багажу та вантажів, міжнародних відправлень, міжнародного лізингу та міжнародного ремонту товарів».

Окоєв І.М.

аспірант

Національний університет державної податкової служби України

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

Розвиток ринкових відносин в Україні, розширення обсягів комерціалізації сфери охорони здоров'я потребує її реформування. В ст. 49 Конституції України [1] зазначено, що у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно, але постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти» [2] зазначено перелік платних медичних послуг, що надаються як державними, так і комунальними закладами охорони здоров'я. З даної постанови випливає суперечність конституційним принципам про безоплатність медичної допомоги, оскільки медичний заклад здійснює медичну допомогу, і з цього випливає, що дані платні послуги є її частиною.